CENTVRIÆ CAVSSARVM, IN SVMMA RATIONVM, VECTIGALIVM, ET SACRI ÆRARII

Prouinciæ Curia deciſarum, quibus vniuerſa ferè, quæ ad cauſſam fiſci & priuatorum, publicarúmque functionum pertinent, explicantur,

PARS PRIOR MVLTO QVAM ANTEA EMENDATIOR:

Cui accreuit altera pars, recens in lucem edita.

ADDITI SVNT AD CALCEM OPERIS LIBELLI de Imperio & Iuriſdictione, ac de Comitibus Prouinciæ.

Authore FRANCISCO DE CLAPPERIIS, *D. de Vauluenarges I.C. & in eadem Curia Regis Conſiliario.*

AD EIVSDEM CVRIÆ ORDINEM AMPLISSIMVM, cuius ſtudio & cura totum hoc opus euulgatur.

Cum ſuis Indicibus, & ſynopſi Cauſſarum & Commentarij.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

16438

LVGDVNI,

Sumptibus Ioannis de Gabiano.

M. DCXVI.

Cum Priuilegio Chriſtianiſſimi Francorum Regis.

SVMMÆ RATIONVM REGIARVM, SVBSIDIORVM, ET SACRI ÆRARII IN PROVINCIA

Curiæ Ordini ampliſsimo,

FRANCISCVS DE CLAPPERIIS OLIM in eo Ordine Senator, S.

ADSVM ego rediuiuus Clapperius veſter (Præſides Illuſtriſ. Senatores cl[mi.]) & vrbana, qua ſolebam, comitate me vobis ſiſto, nec non ornamento profectitio, ſpoliiſque opimis, in decus impenſi in literis temporis mihi à me impoſitum, quamdiu in hoc orbe componendæ cohoneſtádæque vitæ facultas fuit, fortunamque ipſam motari à Deo immortali conceſſum. Cùm ergo iam antea à multis annis lucubrationum mearum pars prior, me viuente fuerit edita; altera autem, poſtuma mea proles, ſqualida & latens manu veſtra obſtetricante in lucem emittatur, has certè Nonas & Idus, aut hanc diem iactabit, vobis authoribus, quaſi alterũ Natalem ſuum, & alteram veluti Palyngeneſiam *. Magnum quippe operæ pretium illud eſt, ſi labores hi, ab heredibus meis planè derelicti, manu curáque operoſiore, publicáque Curiæ ſolicitudine luci ſuæ reddantur, & in hominum manus eruditiorum euulgentur, atque è ſeminariis veſtris, tanquã noui fructus protuberantes ſine ſatietate (vt ait apud

*i.e regenerationem.

CAVSSA PRIMA.

IOANNES Girardus Comitatu Venaicini oriundus, ſalutis anno triceſimo octauo ſupra milleſimum & quingenteſimum Arelatam Sextianorũ migrauit: ibique ſede rerum omnium & fortunarum ſuarum collocata, Arelatenſem duxit vxorem, ex qua ſuſceptis liberis, iiſdémque ſuperſtitibus relictis, vita eſt functus. Huius mortui bona iure Albenæ fiſcus occupat. quòd nulla diplomata exhiberentur, (vulgus naturalitatis literas appellat) quibus exteri Gallorum iure, à Principe donantur. Reclamant liberi ſuperſtites, & aduerſantur, priùs patrem ſuum incolam Arelatenſem fuiſſe dicentes, quàm Albenæ ius à Prouincialibus reciperetur: atque ob id minimè opus ei fuiſſe diplomate illo Regio. Horum ergo & fiſci cauſſa perorata, totius contẽtionis cardo in eo erat, An Prouincia vnita Regno, regi debeat legibus & moribus Regni: an verò propriis. Sed quoniam inſtrumentis vnionum Prouinciæ liquidò conſtabat, hanc non acceſſionis iure, ſed principaliter & quoad protectionem tantùm fuiſſe adiunctam Regno, vnanimi ac communi omnium ſuffragio conſultum fuit, eam non ſubiici legibus aut moribus Regni, ſed ſuis vti [a]. Itaque curia dictũ Girardũ & alios qui poſt vniones ſupradictas, ante tamẽ conſtitutionis iuris Albenæ in Prouinciæ Senatu publicationẽ, in eadem habitabãt, à ſeueritate iuris Albenę abſoluendos pronunciauit, die viceſima Februarij, anno milleſimo quingẽteſimo ſexageſimo ſexto. Et deinceps eadem in ſpecie propoſita iudicauit.

CENTVRIÆ CAVSSARVM IN SVMMA RATIONVM,

Vectigalium, & ſacri Ærarij Prouinciæ Curia deciſarum,

PARS ALTERA,

NONDVM EVVLGATA, LIX. Cauſſas complectens.

OPVS FRANCISCI DE CLAPPERIIS, D. de Vauluenargues, & in eadem Curia Senatoris meritiſſimi.

LVGDVNI,

Sumptib. Ioannis de Gabiano.

M. DCXVI.

Cum Priuilegio Chriſtianiſſimi Francorum Regis.

TRACTATVS
DE IMPERIO ET IVRISDICTIONE,
FRANCISCI DE CLAPPERIIS
D. DE VAVLVENARGVES,
in ſumma vectigalium Prouinciæ
Curia Conſiliarij,

QVINQVE ET VIGINTI CONCLVSIONIBVS comprehenſus, de quibus in Bononienſi Academia publicè diſputauit an. 1547. III. No. Martij. In quibus Doctorum communi opinione refutata, plurima iura, quæ erroneis intellectibus & interpretationibus ſcatebant, ſuæ germanæ ſententiæ & ſplendori redduntur & reſtituuntur.

AD IOANNEM DE SADE D. DE MAZAN, VIRVM ampliſſ. in ſecretiore Principis conſilio Conſiliarium, dictæ Curiæ Præſidem primarium, & in eadem Prouincia Procancellarium.

Adiunctis indicibus Concluſionum, Rerum & Verborum.

LVGDVNI,
Sumptibus IOANNIS DE GABIANO.

M. DCXVI.

DE PROVINCIÆ PHOCENSIS COMITIBVS,

FRANCISCI DE CLAPERIIS, DN. DE Vauuenargues in Iudicum ſummorum, vectigalium Regis, ſummo auditorio Conſiliarij,

BREVIS HISTORIA.

AD PHILIPPVM HVRALDVM CHIVERNIVM Galliæ Cancellarium Ampliſs.

LVGDVNI,

Sumptib. Ioannis de Gabiano.

M. DCXVI.